

Виходить у Львові
щодня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарнецького ч. 12.

Гітсьма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жаданє і за вло-
женєм оплати поштової.

Реклямації
незапечатані вітні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата
у Львові в агенції
днівників насаж Гаве-
мана ч. 9 і в ц. к. Стр-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —.40
Поодинокє число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —.90
Поодинокє число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Весіда президента міністрів бар. Гавча мотивуюча єго предлоги в справі реформи виборчої.

(Дальше).

Панове! Щоби розв'язати національну квестію, в першій ряді ужили ми засади територіяльності і о скільки можливо, утворили національно одноцілі округи виборчі; при сїм ми зійшли аж до найнижшої адміністраційної одиниці, до громади. Виймку з засади територіяльності зробили ми лиш для Морави, бо було би трудно утворити національно одноцілі виборчі округи. Там знайшло вже правительство організацію, основану на добровільній угоді, оперту на засаді національності, а що она служить митови, то правительство тим охотійше оперло поділ округів виборчих на сій основі. (Шенерер: Тота угода на Мораві то найбільша ганьба для Німців!). До такої самої цілі служить і згадана вже система заступництва меншости в Галичині. В наслідок сего зарядженя вибори в будучности не будуть вже відбувати ся під знаком національної борби а тим і дана можливість до здорового витвореня партій на економічних, суспільних і культурних основах.

Се упорядкованє національних справ в новім виборчій праві має ще особливу користь зі згляду на силу і спосіб народної репрезентації, бо новий виборчий закон дає можливість найповнійшій народній репрезентації в парламенті, всім народам, коли дотепер знатні часті всіх народів були репрезентовані послами иншої народности. Яким се є поліпшенєм, про се кождий пересвідчить ся з того, що наведу: Ото в девяти краях, мішаних національно, в Чехії, Мораві, Шлезку, Галичині, Буковині, Сирії, Каринтії, Гориції, Градисці і Істриї, що числять разом коло 19 мільонів жителів, дотепер лиш 15 мільонів є національно репрезентованих, а тимчасом 4 мільони репрезентовані послами иншої народности. (Слухайте!). Ся цифра спаде в будучности до 1,173.000, так що замість 15 мільонів буде 18 мільонів репрезентованих своїми земляками. (Оплески). Національно не репрезентовані меншости, які в сих краях виносили 20% загалу населеня, будуть виносити в будучности лиш 6%. Се є національна користь, яка принаде в участи зарівно всім народам в Австрії. (Оплески).

Що до реформи виборчого права, то правительство предложило без виїмки безпосередній вибори. (Оплески). Отже виборці мають всюди самі вибирати мужа свого довіря, а не за посередництвом инших виборців. (Потакування,

оплески). Від гадки установленя виборчого обовязку правительство відступило. Се було би також з адміністраційних взглядів трудно до переведеня. В справі поселеня поступало правительство з найбільшою розвагою і безсторонністю, а щоби уможливити можливу одностайність виборчих округів під національним зглядом, муємо вистерігати ся всяких змін в їх складі, однак не хотіло надто розширювати обовязкового часу треваня осідку. З сєй причини приняло правительство одворічний осідок в громаді в дни розписаня виборів за засаду.

Супротив можливости великих агітацій з причини загального голосованя, як також супротив сподіваного виступленя острійших суспільних суперечностей при виборах, рішило ся правительство предложити зарядженя за для запобіженя нельояльному або терористичному впливаню на виборців у всякій формі. Правительство не хоче перешкоджувати агітації ніякого сторонництва, ділаючій на легальнім ґрунті, однак бажає, щоби вибори не тільки були загальні, але також остали свободними (живі оплески), щоби кождий виборець міг після свободного пересвідченя віддати свою карту голосованя. Правительство уважало рівночасно своїм обовязком старати ся, щоби палата, яка стане ново вибраною, мала також

2)

Ледами і ночами.

(З англійського — Макса Памбертона).

(Дальше).

— Они падуть на нас обоє — відповів — ми спільно поділяємо їх, як подіяли саме перед хвилею ярке сьвітло на леді. О, я хотів би, аби ми все ділили разом, Маріянно, і сьвітло і ніч, журбу і радієть.

Дівчина відгортнула волосє з свого хоршого чола і усміхнула ся до него.

— Чи не єсть властиво за зимно, аби говорити дурниці? — спитала. — Мені все здавало ся, що поети ждуть на весну.

Старий Іван, що нє ліхтарню і вже був далеко на переді, видавав ся тепер як звізда на дорозі перед ними, а обоє діти ішли побравши ся за руки слідом за служачим. Павло подумав, що мусить використати хвилю самоти і навязуючи до слів Маріяни, сказав:

— Але я не можу ждати! Для мене все весна, коли ви при моїм боці, а все зима, коли ніч забере вас від мене. Дялячого читаю я кождого дня ваші англійські книжки? Чи не діє ся то дялятого лише, аби я найшов слова, якими міг би з вами говорити? Але я не маю слів; не маю нічого крім самого себе і своє убожество та свою любов до вас! Колись може буде инакше, колись може буду міг прийти до вас і сказати: „Я не є більше Павло Заулич, бідний офіцер артилерії, лише Павло

князь Тольма, пан над многими і слуга ніякого чоловіка крім царя“. Не сьмію о тім думати, що може той день є близький. Дуже часто такі дари приходять аж в осєня нашого життя. Але я й без них буду все багатий в любові до тебе, Маріянно. Ти не можеш мені взяти єї; мою любов до тебе не можеш уменшити; нема такого чоловіка, котрий би міг мені забрати таке багатєство?

Они прийшли до того бастиону, що стояв перед домом генерала Стефановича. Звідси могли поглянути в долину на місто, котре лежало вправді в темноті, але в сьвітлі місяця можна було виразно розпізнати ліс веж і вежок та понурі тінні укріплєнь і бараків. Далєко в долині на леді сильне електричне сьвітло оєсвїчувало сияючі прозорачні стїни ледової палати і площу довкола неї. Звуки музики доносили ся аж до їх уший, немов аби їм пригадати танці і забаву. Якєсь внутрішнє чувство придержувало їх обоє на місци і они стояли побіч себе з сильно бучими серцями і занімілими устами, він у великїм розворушеню, она тиха і пїма, бо слово, на яке она так довго ждала, тепер роздало ся. Для неї не було то тайною, що Павло Заулич любить єї, але як їй здавало ся, не могла она робити собі ніякого докору за те, що не поділяла єго чувств. Она почувала себе дуже добре в щирій приязни, яку він їй оказував, але напружена діяльність, яку она доси розвивала ся в Кронштадті, не дозволила їй розслїдити своє серце. Она мовчала, бо не мала ніякої певности щодо своїх власних чувств, а не хотіла єго також обидити, бо мала лиш мало приятелів на

сьвітї, а гадка, що й того може утратити, видалась їй прикрою.

— Павле — відозвала ся вкінци, коли він наглим рухом хотів перервати мовчанє — Павле, що я вам маю сказати, вам, що були моїм приятелем: хочете таким на все зістати? Маю вам сказати, що я зле зробила, слушаючи вас? Ні, я того не зробила! Бо я вам то винна, я винна вам більше, ніж могла би вам коли небудь віддячити, тисяч раз більше! Може я не така як другі жєнщини. Коли спитаю себе, чи люблю, то не нахожду на те відповіді. Я не знаю, що то любов. Я щаслива, бо ви моїм приятелем. Називаю ті дні щасливими, бо ви коло мене. Але жінка повинна більше сказати, як то. Може прийде день, що й я зможу то сказати, а коли той день прийде, я не залишу сказати то. Відповім так, як ви бажаєте, скажу вам, що я научила ся вже любити.

Не була то відповідь, якої він бажав, але слово, що він все може називати ся єї приятелем і що она чув себе щасливою, коли він є при нїй, зворушило єго серце і він притягнув єї до себе і став єї цілувати в чола і очі та не хотів єї випустити з своїх обіймів.

— Нєхай тебе Бог благословить, дорога Маріянно! Нєхай тебе Бог благословить за ту обіцянку!

— Але то не було нічо більше, лише обіцянка, Павле — відповіла она — більше не можу тобі нічого сказати. Не можу говорити перед тобою неправди, бо инакше як могла би я називати ся твоею приятелькою.

за поруку сповнення своїх задач. З сеї причини я дозволив собі предложити проект зміни реґуляміну нарад палати. (Шос. Вольф: Се повинно бути задачею нової палати! — Шенерер: Без німецької мови в парламенті нема реґуляміну! — Шальк: Не дамо ся задумити. — Крамарж: Но! Но!).

Проект реформи виборчої.

Закон о зміні реґуляміну палати послів.

Невідрадіні відносини, які вже від довгого часу панують в австрійській палаті послів, стались причиною, що навіть і в самих кругах посольських підношено конечну потребу зміни реґуляміну палати. Правительство користаючи з нагоди реформи виборчої, предложило рівночасно й проект закона о зміні дотеперішнього реґуляміну. Зміни, які в тім проекті предкладають ся, дотикають головню забезпечення скорой ухвали правительственных предлог а відтак забезпечення поваги палати і спокою в ній. З постанов тої зміни реґуляміну виймаємо і подаємо тут найважніші місця.

В §. 5 сказано, що правительство може свої предлоги вносити насамперед в котрій небудь палаті, лиш предлога фінансова і закон о рекрутах мусять бути внесені насамперед в палаті послів. — Предлоги правительства і предлоги, що приходять з одной палати до другої, не потребують підпори і не можна їх відкинути без попередної наради над ними.

— Нема жінчини, котра була би достойніша того як ти!

Голос з валів привів їх до дійстности. То був старий Іван, що хотів замкнути внутрішню браму кріпости. Коли він озвав ся, вирвала ся Маріянна скоро з обіймів судженого і пійшла до кріпости. Але капітан Павло глядів ще довго задумчиво на освітлені вікна в мешканю губернатора, а коли вікнці отряса ся з задуми і цустих ся до своїх бараків, побачив, що баль скінчив ся і ледова палата була темна.

— Тепер ніч — сказав він до себе — але завтра засвітить сонце і я знов побачу мою улюблену дівчину. Пійде зі мною до батарей, покажу їй все, а то забере донній час, який зможу провести разом з нею. Нехай Бог благословить мою дорогу Маріянну!

А Маріянна сама клячала перед своїм ліжком і тяжкі сльози плили з її очей.

— Коли-б він знав! — повтаряла заедно плачучи. — Коли-б він знав!

II.

Шпігун в місті.

Генерал Стефанович, командант Кронштадту, входив кожного рана до комнати, аби поспідати, точпо о годині 8 $\frac{1}{2}$, цілував обі свої дочки в лиця і втав їх учительськими словами „добрий день“. Літа не змінили тої привички: він все говорив ті самі слова, все ті самі дотени. Коли генерал, що рідко діяло ся, мав коли більше вільного часу, то розмавляв вічливо з молодою дамою, що виховувала его діти; коли мав мало часу, коротко її привтав, або коли дочки того не бачили, посилав їй поцілуя дочку.

Маріянна Бест, котра в часі, в котрім діе ся наше оповідане, була учителькою в домі генерала і виховувала его діти, все говорила, що коли старий вояк сьміяв ся, его голова прибирала вид яйця. Але она говорила то лише ддятого, щоби старого франта висьміяти, а не щоби він в дійстности мав яку хибу. Его шістьдесять літ не зменшило его порожности. Один погляд жіночих очей все ще викликували в ній цілий потік чемних слів і дитинну радість.

1) На засіданях ві второк, середу і четвер з виїмкою сьвят час від пів до одинадцяті години призначає ся для сих предлог. — 2) Перше читане якоїсь предлоги відбуває ся лиш тогди, коли того зажадає один посол найціанійше на слідуючим по розданю предлоги засіданю і скоро таке жадане підопруть устно або письменно сто послів разом вже з тим, що ставить таке жадане. — Палата передає кожду предлогу дотичній комісії і визначає їй рівночасно реченець, в котрім она має свій звіт предложити. Коли палата не передасть предлоги комісії або не визначить реченця, то робить се президент. — Предлоги не передає ся комісії, коли палата більшости двох третин присутних послів ухвалить, що можна приступити зараз до другого читаня. — Уступ 6) того параґрафу постановляє: Поіменні або тайні голосованя о внесенє що до поступованя в якійсь справі не допускають ся.

§. 5 г. Коли би один або кількох послів допускали ся грубого нарушеня спокою або тяжкої обиди палати або президента, то можуть бути найдальше на тиждень виключені з палати і її льокалів. Всяке виключене може наступити лиш на предложене президента і з ухвалою більшости двох третин присутних послів. Предложене на виключене мусять наступити найпізнійше на слідуючим засіданю по подї, яка его спонукала. Президент ставить предложене, а палата рішає зараз без дебати. Виключені послі за час свого виключеня не дістають диет.

§. 5 г. Коли би член палати послів когось, що не має права брати участи в нарадах

Він тоді випрямлював своє згорблене тіло, так що мало ошнуровані груди не трісли. Кланяв ся заедно і клав свою довгу, прозачну і майже безмясну руку на груди. Маріянна все бояла ся тих поранних годин, коли він не був занятий, і відчувала заедно немов яку полекшу, коли почула, як его шабля забрязчала на камінім подвірю, або коли побачила, що старий Іван біг по великі чоботи генерала.

— Ах, ви мусяте научити ся нашой бесіди — говорив ніп часто до неї. — Мусяте виучити ся відміняти слово „любов“. Я колись вас сам того научу. Будете мусяти то слово так довго за мною говорити, доки аж не научите ся добре его вимавляти. Не схотіли-б ви взяти мене за мужа, панно Бест? Не був би я добрим учителем, що?

— Тату, що ви говорите?

— Нічо, дитинко, нічого!

Часом, коли его діти з найбільшим зачудованем прислухували ся его любовним заявам, не відчував він цілком батьківскої любови для них. Коли они були присутні, то він не міг найти відповідних слів, їх тихий шепіт або укритий погляд виводили его з рівноваги і тоді его бесіда була прозаічна, між тими як він хотів би був виявити Маріянні своє обожане в найгорячіших словах. Справді тяжко було поняти, щоби той мальований, старий фронт був паном Кронштадту і его залогі, вартовий могутної російської держави, сторож свободи мільонів. А однак не мала Росія вірнішого слуги, а цар в цілій величезній державі більше відданого собі вояка; не було чоловіка так вигривалого і так рішучого. Генерал Стефанович жив ддя своєї служби. Зимний, пустий дім губернаторський на північній стороні острова був для него палатою, а мури укріпленя привалежним до палати огородом: для него цуеті вапняні скали, які Господь кинув посеред финьского заливу для оборони Росії, були сьвітом. Его гордість, его личні хиби були у него лиш в его вільних годинах, він забував о них в тій самій хвили, коли почув слово Кронштадт. Кронштадт був для него всім — великою книгою, в котрій було записане ціле его житє. (Дальше буде).

палати, обжаловував устно або в предложенім письмі о який вчинок заслугуючий на кару або виголошував о его приватнім або родиннім житю справи шкюдлі его чести, то обиджений має право внести до президента жалобу на письмі. Жалоба мусять найдальше до чотирох тижнів по обиді дійти до рук президента а той передає її комісії з девятьох членів.

§. 12 постановляє: Інтерпеляції, які хоче якийсь посол поставити до міністра, треба предложити президентови і то в палаті панів що найменше з десяти а в палаті послів з тридцяти підписами; они будуть зараз подані до відомости заінтерпелюваного і вписані до стенографічного протоколу. Заінтерпелюваний може дати відповідь устно або письменно або відсказати відповіді з поданем причин.

Вісти політичні.

Справи парламентарні. — З Угорщини. — Подї в Росії.

Палата послів ухвалила на вчерашнім засіданю угоди торговельні з Італією, Бельгією і Росією а відтак у всіх трох читанях і закон о контингенті рекрутів. Підчас дискусії доказував гр. Шпінберг конечну потребу покликаня рекрутів до обслуги нових гавбіц, котримі узброєно артилерію а гр. Тун зазначив відтак, що палата ухвалює контингент рекрутів яко потребу державну без взгляду на то, яке єсть правительство і хто в ній верховодить. Наконєць ухвалено ще закон о рентових оселях.

Угорський міністер справ внутрішних видав аж до дальшого зарядженя заказ продавати газети на улицах, в публичних місцях і розносити по хатах. Вільно лиш продавати в книгарнях і агенціях, а пізнійше наступить управильнене продажі в трафіках і на двірцях залізниць. Заказ сей єсть дуже не на руку коаліційній прасі. Зачувати також, що правительство думає відобрати судам присяжним справи прасові, позаяк они лагідно судять в процесах о обиду Мопарха.

В будапештєнськїм комітаті зголосили вчєра титулярні урядники свою димісію, а завтра мають всі урядники застановити свою роботу. Причиною того єсть, що королівський комісар відрочив конференцію комітату, котра мала прийняти до відомости димісію радників.

З Петербурга насїла важна вість: Царським указом скликана Дума державна на день 10. мая. Крім того появив ся другий указ, котрий в справі виборів постановляє, що слїдує: Внутрішній заколот і непокої, котрі потягнули за собою перерву в правильній комунікації, перешкодили в розісланю на час вказівок виборчих до великих провінцій. Щоби внаслідок того не настала проволочка виборів, уважаємо за потрібне замінити перліетний план, після котрого вибори в цілій державі мали відбутися едного дня і позволяємо, щоби відбували ся у всіляких реченцях.

Центральний комітет партії конституційно-демократичної, котрої збори, заповіджені на нині, заказала поліція без поданя причини, оголосив протест против того зарядженя і звиває правительство, щоби заборонило адміністрації мішати ся до акції політичної. Поступоване правительства против пар-

**5 корон і більше
денного зарібку 5 корон.**

Товариство машин трикотових до роботи домашної пошукує осіб так мужчин як і женщины до робіт трикотів на нашій машині. Проста і скоро робота домова через цілий рік. Наука приготовляюча непотрібна. Віддалене не має впливу. Роботи продаємо.

Товариство машин трикотових до роботи домашної
ТОС. Г. ВІТІК і Сп. Прага, Йетерелаяц 7. Т.—489.

Головна
Агенція дневників і оголошень
у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі дневники
краєві і заграничні
по цінах оригінальних.

БІЛЕТИ ІЗДИ

на всі залізниці
краєві і заграничні
продає

Агенція залізниць держ. Ст.
Соколовського,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Головна агенція дневників

СТ. СОКОЛОВСЬКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх днев-
ників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
приніматися оголошення виключно лиш ся агенція.